

Katowice, 20 maja 2013 r.

WPN.6500.1.2013.MS

Pan Paweł Kojs
Dyrektor Śląskiego Ogrodu
Botanicznego - Związek Stowarzyszeń
w Mikołowie
ul. Sosnowa 5
43-190 Mikołów
RZ

Na podstawie art. 77 ust.1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2009 Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) zawiadamiam, że 5 czerwca 2013r. zostanie przeprowadzona kontrola Śląskiego Ogrodu Botanicznego – Związek Stowarzyszeń w Mikołowie, ul. Sosnowa 5.

Celem kontroli jest zbadanie spełnienia wymogów art. 69 ustawy o ochronie przyrody. Jednocześnie informuję, iż zakres kontroli obejmuje czas od dnia 28 lipca 2010 r. do dnia kontroli. W związku z powyższym uprzejmie proszę o przygotowanie do przekazania w trakcie kontroli następujących materiałów:

- dokumentacji hodowlanej, w tym informacji o hodowanych gatunkach zagrożonych wyginięciem, w celu ochrony ex situ,
- informacji o uczestnictwie w badaniach naukowych, które mają na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym,
- informacji o prowadzonej edukacji w zakresie ochrony gatunkowej roślin i grzybów z uwzględnieniem różnorodności biologicznej.

16.05.13
16.05.13

Do wiadomości:
WPN a/a

Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Katowicach
Regionalny Konserwator Przyrody

Jolanta Prażuch
mgr Jolanta Prażuch

WPN.6500.1.2013.MS.1

PROTOKÓŁ KONTROLI

Egz. nr 1 i 2

1. Oznaczenie jednostki kontrolowanej, jej adres i REGON

Śląski Ogród Botaniczny – Związek Stowarzyszeń w Mikołowie, ul. Sosnowa 5, 43-190 Mikołów

REGON 278108970, NIP 635-168-17-50

2. Nazwa organu sprawującego nadzór nad jednostką kontrolowaną.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach

3. Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej oraz okres, w którym pełni on swoją funkcję – z uwzględnieniem zmian w okresie objętym kontrolą.

Pan Paweł Kojs, Dyrektor Śląskiego Ogrodu Botanicznego Związek Stowarzyszeń w Mikołowie

Funkcję pełni od 16.05.2007r.

Pełnomocnictwo udzielone na podstawie Uchwały nr 6/LXVI/12 Zarządu Związku Stowarzyszeń pod nazwą „Śląski Ogród Botaniczny” z 9.11.2012r. w sprawie udzielenia Pawłowi Kojsowi pełnomocnictw umożliwiających zarządzanie Śląskim Ogrodem Botanicznym.

4. Imię i nazwisko osoby udzielającej wyjaśnień lub składającej oświadczenie.

Nie składano oświadczenia ani nie udzielano wyjaśnień

5. Imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe kontrolującego lub kontrolujących, nazwę komórki kontroli oraz numer i data upoważnienia do kontroli.

Monika Stanicka - Specjalista ds. Ochrony Gatunkowej, Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 RDOŚ w Katowicach, upoważnienie do kontroli nr 18 z 27 maja 2013r, 2010r., znak WOF-I.011.18.2013

Dorota Stępniewska – Starszy Inspektor, Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000 RDOŚ w Katowicach, upoważnienie do kontroli nr 17 z 27 maja 2013r, znak WOF-I.011.17.2013

6. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej z wymienniem ewentualnych przerw w kontroli.

5 czerwca 2013r.

7. Określenie przedmiotowego zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą.

Ocena spełniania wymogów art. 69 ustawy o ochronie przyrody, tj. kontrola wykonywania obowiązków ogrodu botanicznego: uczestnictwa w badaniach naukowych, które mają na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym, prowadzenia edukacji w zakresie ochrony gatunkowej roślin i grzybów z uwzględnieniem różnorodności biologicznej, prowadzenie upraw roślin gatunków zagrożonych wyginięciem, w celu ochrony ex situ, a następnie wprowadzanie do środowiska przyrodniczego w ramach programów ochrony tych gatunków, przetrzymywania roślin w warunkach odpowiadających ich potrzebom biologicznym oraz prowadzenia dokumentacji hodowlanej.

8. Informację o wcześniej przeprowadzonej kontroli w zakresie objętym kontrolą.

Pracownicy Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach działając z upoważnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach 28 lipca 2010r. przeprowadzili kontrolę problemową.

9. W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, co następuje:

9.1 Informacje ogólne:

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 77 ust. 1. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r.

o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r., poz. 627) który nakłada na regionalnego dyrektora ochrony środowiska obowiązek przeprowadzenia kontroli ogrodów botanicznych, zoologicznych

i ośrodków rehabilitacji zwierząt w zakresie ich działalności. W związku z obowiązkiem przeprowadzenia ww. kontroli nie rzadziej niż raz na 3 lata, w roku bieżącym kontrola ta została przeprowadzona z inicjatywy własnej Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

w Katowicach.

Przedmiotem kontroli było przeprowadzenie spełnienia wymogów art. 69 ustawy o ochronie przyrody. Niniejsza kontrola miała charakter kontroli problemowej.

Informacje dodatkowe dotyczące kontrolowanej jednostki zawiera **załącznik nr 1** - do niniejszego protokołu.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, iż w ośrodku prowadzone są kolekcje zachowawcze i ozdobne dla których prowadzona jest dokumentacja hodowlana.

Na terenie Ogrodu Botanicznego przechowywane są następujące rośliny: 33 odmiany irysów (0,01ha), ok. 411 taksonów roślin ozdobnych (2,64 ha), w kolekcjach zachowawczych 270 odmian jabłoni 6 wiśni i 4 grusze i 5 śliw (2,38 ha sadów) i 8 gatunków roślin energetycznych (16 ar).

[Handwritten signatures and initials]

Wszystkie rośliny przetrzymywane są w warunkach odpowiadających ich potrzebom biologicznym, znajdują się pod stałą opieką ogrodniczą. Zabiegi związane z chorobami roślin konsultowane są z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach i prowadzone z Programem Ochrony Roślin Sadowniczych (coroczne wydawnictwo Plantpress rekomendowane przez WIORiN)

W roku 2010 zostały wybudowane na terenie Ogrodu Botanicznego w Mikołowie stawy o łącznej powierzchni 4872 m², obecnie trwają nasadzenia rodzimych roślin wodnych i szuwarowych w ich obrębie.

Na terenie ośrodka znajdują się zadrzewienia i zakrzewienia w różnym stadium sukcesji naturalnej, zarośla śródpolne (czyżnie), łąki wilgotne, tereny częściowo ekstensywnie użytkowane rolniczo, wyrobiska wapienne (wapień triasowy) z murawami kserotermicznymi w różnym stadium sukcesji, w sumie ok. 25 ha. Na terenie należącym do Ogrodu stwierdzono 11 gatunków storczyków. Teren ten jest monitorowany i inwentaryzowany przez pracowników Ogrodu Botanicznego w celu zbadania i zachowania w optymalnym stanie bioróżnorodności rejonu. Wykonywane są również zabiegi ochrony czynnej (wykaszenie muraw kserotermicznych).

Działalność Ogrodu w zakresie uczestnictwa w badaniach naukowych, które mają na celu ochronę gatunków zagrożonych wyginięciem w stanie wolnym została przedstawiona w **załączniku nr 2** do protokołu. W zakresie prowadzenia upraw roślin gatunków zagrożonych wyginięciem, w celu ochrony ex situ do Ogrodu w Mikołowie sprowadzone zostały nasiona centurii pospolitej, która docelowo wprowadzona zostanie do ogrodu botanicznego w Radzionkowie (gdzie znajdują się kolekcje siedliskowe). Na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie od 2011r. prowadzony jest Śląski Bank Nasion, w którym przechowywane są m.in. nasiona roślin gatunków chronionych oraz wymienionych w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin.

Działalność Ogrodu w zakresie działalności edukacyjnej została opisana w Sprawozdaniu z działalności Pracowni Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogrodu Botanicznego stanowiącym **załącznik nr 3** do protokołu.

10. Wzmianka o przekazaniu informacji o podjętych działaniach zapobiegających powstaniu nieprawidłowości i ich skutkach do czasu zakończenia kontroli

Brak – nie sporządzono

11. Wzmianka o sporządzonych protokołach dodatkowych, odpisach i wyciągach oraz o zabezpieczonych dowodach (w przypadku występowania)

Nie zachodziła konieczność spisywania protokołów dodatkowych

12. Wzmianka o dokonaniu wpisu do książki kontroli.

Wpisu do książki kontroli dokonano pod lp. nr 6 na stronie nr 2

Nazwa książki: Książka kontroli

13. Informacja o odczytaniu przez kierownika jednostki kontrolowanej protokołu kontroli.

Pan Paweł Kojs, Dyrektor Śląskiego Ogrodu Botanicznego Związek Stowarzyszeń w Mikołowie.

Sw

✓

14. Omówienie dokonanych w protokole poprawek, skreśleń i uzupełnień.

Nie było poprawek, skreśleń i uzupełnień.

15. Wzmianka o poinformowaniu kierownika kontrolowanej jednostki o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

Kierownika kontrolowanej jednostki poinformowano o przysługującym mu prawie wniesienia wyjaśnień, co do treści zawartych w niniejszym protokole do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania protokołu.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i przed podpisaniem odczytano. Egzemplarz nr 1 wręczono kierownikowi kontrolowanej jednostki. Integralną część protokołu stanowi spis załączników.

Spis załączników:

1. Informacje ogólne na temat kontrolowanej jednostki
2. Informacja o badaniach naukowych oraz działaniach na rzecz ochrony przyrody prowadzonych przez pracowników Śląskiego Ogrodu Botanicznego w tym o działaniach dotyczących ochrony zagrożonych gatunków.
3. Sprawozdania z działalności Pracowni Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogrodu Botanicznego
4. Kserokopie upoważnień

Mikolów, 5.06. 2013r.

ŚLĄSKI OGRÓD BOTANICZNY
Związek Stowarzyszeń
DYREKTOR

dr Paweł Kojas

Kierownik jednostki kontrolowanej
/ z upoważnienia

Monika Stawil

Dorota Szymelka

Kontrolujący

Załącznik nr 1

do protokołu kontroli Nr WPN.6500.1.2013.MS.1

1. Informacje ogólne:

Właściciel: Urząd Miasta Mikołów

Data założenia obiektu: 26.05.2003 r.

Zarządca: Śląski Ogród Botaniczny – Związek Stowarzyszeń

Położenie: Mikołów – Mokre

Zapis w MPZP: teren przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jako: pod Śląski Ogród Botaniczny wraz z rezerwą

Liczba pracowników: łącznie 16 osób, w tym 1 etat – 12 osób, 3/4 etatu – 2 osoby, 1/2 – 1 osoba, 1/4 etatu – 1 osoba

Poza tym w ośrodku pracują okresowo osoby na podstawie umowy o dzieło, umowy zlecenie.

BADANIA NAUKOWE ORAZ DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY PRZYRODY PROWADZONE PRZEZ PRACOWNIKÓW ORAZ WOLONTARIUSZY ŚLĄSKIEGO OGRODU BOTANICZNEGO:

Badania siedliska abiotycznego terenu ŚOB w Mikołowie

Wykonywany jest monitoring stanu wód – badania fizykochemiczne wód powierzchniowych i gruntowych oraz poziom wód w naturalnych ciekach i poziom wody w 11 piezometrach rozmieszczonych na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego w Mikołowie. W 2011 roku wykonano także 21 odkrywek glebowych na terenie ŚOB w celu określenia typu gleby i możliwości uprawy roślin.

Roślinność czyżni i stan zachowania zarośli śródpolnych

W roku 2011 przeprowadzono waloryzację czyżni – sieci zarośli śródpolnych, na terenie ŚOB w Mikołowie. Wskazano stanowiska gatunków chronionych oraz zabiegi ochronne konieczne dla zachowania siedliska.

Inwentaryzacja florystyczna i fitosocjologiczna obszaru Specjalnego Gospodarstwa Leśnego Śląskiego Ogrodu Botanicznego

Prowadzona jest inwentaryzacja terenu należącego do Lasów Państwowych – stan zachowania gatunków chronionych, wnikanie gatunków inwazyjnych.

Udział w badaniach nad zmiennością populacyjną *Liparis loeselii* – porównanie stanowisk na siedliskach naturalnych i zastępczych na terenie woj. śląskiego i naturalnych w obrębie woj. podlaskiego.

Wraz z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Ogrodem Botanicznym UAM prowadzone są badania genetyczne nad lipiennikiem Loesela na terenie Kuźnicy Warężyńskiej, użytku ekologicznego Bagna w Antoniowie oraz użytku ekologicznego Torfowisko Bory. Planowane jest rozszerzenie badań na stanowiska na terenie Doliny Rospudy.

Stan zachowania wybranych muraw kserotermicznych w pobliżu Śląskiego Ogrodu Botanicznego

Od roku 2011 prowadzone są badania nad stanem zachowania wybranych muraw kserotermicznych w Mikołowie i Radzionkowie (dwa kamieniołomy w Radzionkowie oraz jedno stanowisko w Mikołowie). W przyszłości planowany jest zbiór nasion i namnażanie osobników rzadkich gatunków roślin z pobliskich stanowisk i ich uprawa na terenie ŚOB.

Uprawa roślin żywicielskich niepylaka Apollo w ramach współpracy z Wydziałem Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego

W ramach współpracy z Uniwersytetem Śląskim planowane jest podjęcie uprawy *Sedum telephium* ssp. *maximum* oraz *Sedum album*, w celu dostarczenia pokarmu do badań nad preferencjami pokarmowymi larw niepylaka.

Nadzór botaniczny nad przenoszeniem zbiorowisk roślinnych z terenu MPL Katowice do Ogrodu Botanicznego w Radzionkowie

Pracownicy ŚOB wykonali inwentaryzację florystyczną i fitosocjologiczną cennych zbiorowisk roślinnych zagrożonych inwestycją – budową nowej drogi startowej. Wytypowano najcenniejsze płaty zbiorowisk do przeniesienia, zabezpieczono w banku nasion nasiona gatunków typowych dla zbiorowisk oraz gatunków rzadkich. W trakcie wykonywania przenoszenia pracownicy ŚOB stanowią nadzór botaniczny nad wykonawcą prac ziemnych związanych z przenoszeniem roślin.

Projekt „Ocena stanu populacji oraz ochrona *ex situ* wybranych dziko rosnących gatunków roślin rzadkich i zagrożonych na terenie Polski” dofinansowany ze środków krajowych NFOŚiGW (w ramach konsorcjum w obrębie Rady Ogrodów Botanicznych i Arboretów w Polsce)

Zbiór nasion gatunków rzadkich z terenu całej Polski w celu ich zachowania w warunkach niskich temperatur. Do zadań ŚOB należy zbiór nasion z 15 stanowisk w obrębie województw małopolskiego, śląskiego i opolskiego.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI PRACOWNI EDUKACJI PRZYRODNICZEJ I EKOLOGICZNEJ ŚLĄSKIEGO OGRODU BOTANICZNEGO.

Zrealizowano następujące zadania (numeracja zgodna z planem zadaniowym PEPE ŚOB na 2012 rok)

1. Program edukacyjny pn. „Blżej Ogrodu, bliżej Natury, bliżej Człowieka”

W edycji wiosenno-letniej autorskiego programu psycho- eko- edukacji zrealizowano 16 warsztatów wprowadzających do programu dla łącznie 566 osób oraz 7 pełnych cykli warsztatów (po 5 spotkań), w których łącznie wzięło udział 101 uczestników. Warsztaty przeprowadzono na podstawie umowy z Gminami i Miastami w:

- Ornontowicach (1 pełny cykl dla 14 uczestników) - (RUD.032.012.2012)
- Wyrach (2 pełne cykle dla łącznie 32 uczestników) - (13/2012) oraz w pensum pracowników ŚOB
- Jaworznie (1 pełny cykl dla 15 uczestników) - (OŚ-ŚR.605.10.2012)
- Żorach (1 pełny cykl dla 11 uczestników) - (BRM.526.2.4.2012)
- Jastrzębiu-Zdrój (1 pełny cykl dla 14 uczestników) - (OŚ-I.3037.1.11.2012.ES)
- Tychach (1 pełny cykl dla 15 uczestników)

2. Akademia Edukacji na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju

Rozpoczęto prace nad przebudową merytorycznej zawartości programu.

Wraz z Pracownią Badań nad Systemami Adaptacyjnymi zorganizowano 3 seminaria „Psyche i Eikos”, mające na celu pozyskanie trenerów do współtworzenia nowego programu „Akademii...” oraz prowadzenia zajęć w przypadku uzyskania dofinansowania. Pracownik Pracowni Edukacji wygłosił wykład na seminariach.

3. Projekt „Nasze siedlisko naturowe” – realizacja programu czasowo zawieszona.

4. Edukacja dla osób dorosłych

Zrealizowano z udziałem pracowników ŚOB zajęcia terenowe dla 11 grup osób dorosłych (§5 p.2, 3 i 4 Statutu ŚOB).

Zajęcia te prowadzone były w ramach działalności odpłatnej Ogrodu. Łącznie pozyskano dzięki temu 850 zł. Kwota ta stała się składową wynagrodzeń pracowników Śląskiego Ogrodu Botanicznego, którzy byli zaangażowani w organizację i realizację zajęć edukacyjnych w ramach działalności odpłatnej Ogrodu.

Ponadto w ramach działalności statutowej ŚOB zrealizowano 5 warsztatów dla studentów Politechniki Śląskiej (dla 98 osób), 1 warsztat dla studentów Wyższego Seminarium Duchownego oo. Franciszkanów (dla 16 osób) oraz 10 spotkań Grupy Wsparcia i Rozwoju Edukatorów Ekologicznych „Edukatorzy Edukatorom” (w sumie wzięły w nich udział 133 osoby). Odbyło się 6 spotkań w ramach 3 warsztatów rozwojowych, w których udział wzięły 42 osoby.

Przygotowano nową propozycję edukacyjną dla nauczycieli pn. Szkoła Eksperymentu Przyrodniczego ŚOB, we współpracy z Zakładem Dydaktyki Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego. Odbyły się 3 spotkania SEP ŚOB, w których udział wzięły 44 osoby.

5. Program edukacyjny pn. „Przyrodnicze spotkania Śląskiego Ogrodu Botanicznego”
Program edukacyjny pn. „Przyrodnicze spotkania Śląskiego Ogrodu Botanicznego” – w edycji wiosenno-letniej i jesienno-zimowej programu zrealizowano warsztaty edukacyjne dla 341 grup – łącznie dla 5493 uczestników oraz ich opiekunów. Zajęcia realizowano w ramach:

a) wkładu własnego do wniosków o dofinansowanie (235 grup, 3747 uczestników) w tym:

- 186 warsztatów przeprowadzili pracownicy ogrodu w pensum (łącznie 2950 uczestników)
- 49 warsztatów przeprowadzili praktykanci w ramach praktyk pedagogicznych (łącznie 797 uczestników)

b) projektów dofinansowanych przez gminy i powiaty (106 grup, 1746 uczestników) pn : „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Miast, Gmin i Powiatów”, projekty realizowane były na podstawie umów:

- z Powiatem Gliwickim (22/WES/2012), czas realizacji: 06.04.2012 – 28.06.2012, dotowane środki: 3 000,00 zł
- z Gminą Ornontowice (RUD.032.012.2012), czas realizacji: 02.04.2012 – 28.06.2012, dotowane środki: 4 500,00 zł
- z Gminą Wyry (13/2012), czas realizacji: 2.04.2012 – 28.06.2012, dotowane środki: 2 500,00 zł
- z Miastem Jastrzębie-Zdrój (OŚ-I.3037.1.11.2012.ES), czas realizacji: 02.04.2012 – 28.06.2012, dotowane środki: 6 500,00 zł
- z Gminą Łaziska Górne (WOŚ/2d/19/12), czas realizacji: 02.04.2012 – 28.06.2012, dotowane środki: 5 500,00 zł
- z Gminą Bielsko-Biała (SO-VI.524.199.2012), czas realizacji: 10.04.2012 – 2.07.2012, dotowane środki: 5 000,00 zł
- z Gminą Żory (BRM.526.2.4.2012), czas realizacji: 16.04.2012 – 09.07.2012, dotowane środki: 2 800,00 zł
- z Gminą Radzionków (KE.272.4.2012), czas realizacji: 16.05.2012 – 15.12.2012, dotowane środki: 5 000,00 zł
- z Gminą Jaworzno (OŚ-ŚR.605.10.2012), czas realizacji: 17.04.2012 – 07.12.2012, dotowane środki: 5 000,00 zł
- z Miastem Tychy, czas realizacji: 1.09.2012 – 28.11.2012, 5 512,20 zł
- z Miastem Katowice: 1.09.2012 – 28.11.2012, 5 000,00 zł
- z Miastem Racibórz, czas realizacji: 27.06.2012 – 31.10.2012.

Przygotowano również następujące projekty, które nie zostały zrealizowane ze względu na brak dofinansowania:

„Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Będzin”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz

Gminy Mysłówice”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Knurów”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Świerklany”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Pszczyzna”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Świętochłowiec”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Ruda Śląska”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Pawłowice”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Czeladź”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Czerwionka-Leszczyny”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Kobiór”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Siemianowice Śląskie”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Chorzów”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Rybnik”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Gierałtów”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Piekary Śląskie”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Dąbrowa Górnicza”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Powiatu Wodzisławskiego”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Miasta Bytom”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Jaworzno”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Powiatu Bieruńsko-Lędzińskiego”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Powiatu Rybnickiego”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Powiatu Pszczyńskiego”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Bytom”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Miasta Sosnowiec”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Miasta Będzin”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Gminy Rybnik”, „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogrodu Botanicznego realizowana na rzecz Miasta Jastrzębie-Zdrój”.

6. Program edukacyjny pn. „NATURALnie Aktywni” dla klas wczesnoszkolnych - realizacja programu czasowo zawieszona.
7. Program edukacyjny pn. „Rośliny i klimat” – w edycji jesienno-zimowej zrealizowano warsztaty dla 16 grup, łącznie dla 244 uczestników.
Zajęcia realizowano w ramach projektu „Rośliny i klimat – program edukacji ekologicznej dla szkół ponadgimnazjalnych”
  - środki WFOŚiGW: 6 152,80zł
8. Warianty przyrodniczych ścieżek edukacyjnych – wykorzystano wytyczone ścieżki przyrodnicze na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego, utrzymano drożność ścieżek. Wykorzystanie ścieżki głównie w edukacji realizowanej m.in. w ramach programów „Przyrodnicze spotkania Śląskiego Ogrodu Botanicznego”, „Bliżej Ogrodu...” (§5 p.4 Statutu ŚOB).

9. Lokalne Centra Edukacji – Ogrody Siedliskowe – realizacja programu czasowo zawieszona.
10. Warsztaty fotograficzne – nawiązywane są kolejne kontakty zmierzające do przygotowania projektu o sfinansowanie plenerowych i/lub stacjonarnych warsztatów fotografii przyrodniczej na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego z osobami zainteresowanymi współpracą z Ogrodem w tym zakresie (§5 p.2, 3 i 4 Statutu ŚOB).
11. Warsztaty ornitologiczne – zorganizowano 2 warsztaty terenowe połączone z obserwacjami ornitofauny Śląskiego Ogrodu Botanicznego i okolic w ramach akcji pn. „Zimowe ptakolice” oraz „Wiosenne ptakolice” organizowanych przez Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków. Ponadto systematycznie (sezonowo) prowadzone są prace nad utrzymaniem budek lęgowych na terenie Śląskiego Ogrodu Botanicznego (w 2012 roku czyszczenie miało miejsce dwukrotnie). Realizowane są także ornitologiczne warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży pt. „Ptasi świat” w ramach programu „Przyrodnicze spotkania Śląskiego Ogrodu Botanicznego” (§5 p. 2, 3 i 4 Statutu ŚOB).
12. Warsztaty edukacyjne dla osób niepełnosprawnych w ramach programu „Przyrodnicze spotkania Śląskiego Ogrodu Botanicznego” zorganizowano warsztaty terenowe dla 6 grup osób niepełnosprawnych, w których wzięło udział łącznie 71 uczestników (§5 p.2, 3 i 4 Statutu ŚOB).
13. Oferta edukacyjna Śląskiego Ogrodu Botanicznego – przygotowano i rozdystrybuowano zbiorczą ofertę edukacyjną Ogrodu na 2012 rok wśród uczniów, nauczycieli i we wszystkich szkołach województwa śląskiego (rozesłano ofertę w wersji elektronicznej) (§5 p.2 i 3 Statutu ŚOB).
14. Wydawnictwa edukacyjne Śląskiego Ogrodu Botanicznego. Wydano 4 zeszyty edukacyjne i 4 broszury z serii Zielona Arka Śląska.
- Zeszyt edukacyjny - Przewodnik do oznaczania roślin pospolitych Śląskiego Ogrodu Botanicznego (lato) - 1000 szt.
  - Zeszyt edukacyjny - Przewodnik do oznaczania roślin pospolitych Śląskiego Ogrodu Botanicznego (jesień) – 1000 szt.
  - Zeszyt edukacyjny - Historie ziołowe – 1000 szt.
  - Zeszyt edukacyjny - Rola ogrodów botanicznych w ochronie przyrody
  - Broszura z serii Zielona Arka Śląska – 1000 szt. x 4

Dystrybuowano także wśród uczestników zajęć edukacyjnych Ogrodu, nauczycieli i wszystkich zainteresowanych osób wcześniej zrealizowane wydawnictwa (książki, broszury, ulotki) (§5 p.2, 3 i 4 Statutu ŚOB).

Inne:

- Udział w imprezach promujących ekologię w gminach:
  - Piknik Ekologiczny organizowany przez Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Gminy Lipowa (18.08.2012 r.)

- Patronaty Śląskiego Ogródu Botanicznego nad konkursami o tematyce ekologicznej organizowanymi na terenie Województwa Śląskiego:
  - IX Międzyszkolny Konkurs Przyrodniczy „Przyroda i uroda Mikołowa”, 19.04.2012r. – zorganizowany w CEPiE ŚOB w Mikołowie;
  - XI Powiatowy Konkurs Wiedzy Ekologicznej, 08.05.2012r. – zorganizowany w Orzeszu-Gardawicach w Gimnazjum nr 3 im. Henryka Sienkiewicza;

Podczas każdego z w/w konkursów pracownicy Śląskiego Ogródu Botanicznego prezentowali prelekcje na temat działalności Ogródu.

- Udział przedstawiciela Śląskiego Ogródu Botanicznego w IV Międzyszkolnej Sesji Ekologicznej pt. „Człowiek w Harmonii z przyrodą”, 23.05.2012 r. – sesja zorganizowana przez Ekozespoły Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Zabrze;
- Udział w seminarium organizowanym przez ŚOB „Obecność pogłębionej edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju w instytucjach pozaszkolnych” „Deep Education for a Sustainable Future (ESF) in nonformal educational settings” (18-19.07.2012 r.);
- Udział w organizowanym przez ŚOB I Sympozjum Klubu Rejkiawik “Czy zrównoważona przyszłość to science fiction?” SF = SF? Is a Sustainable Future Science Fiction? (20-21.07.2012);
- Organizacja comiesięcznych spotkań doskonalących dla edukatorów ekologicznych „Edukatorzy Edukatorom”;
- Podjęcie wstępnych działań mających na celu powołanie grupy roboczej ds. edukacji przy Radzie Ogródów Botanicznych i Arboretów w Polsce
- Wizyta w Ogrodzie Botanicznym w Poznaniu i na Wydziale Biologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu dotycząca kwestii edukacyjnych;
- Udział pracownika Pracowni Edukacji w Konferencji „Współczesne wyzwania edukacji ekologicznej w Polsce” – prezentacja posteru oraz prowadzenie warsztatów dla edukatorów ekologicznych;
- Wystąpienia pracowników ŚOB w 2 programach telewizyjnych (TVS i TVP3 Katowice) poświęconych edukacji w ŚOB;
- Współdziałanie w przygotowywaniu wniosku o dofinansowanie do WFOŚiGW w Katowicach „Doposażenie w pomoce dydaktyczne służące realizacji zadań edukacyjnych w Centrum Edukacji Przyrodniczej i Ekologicznej Śląskiego Ogródu Botanicznego w Mikołowie”;
- Współdziałanie w przygotowywaniu wniosku o dofinansowanie do WFOŚiGW w Katowicach „Klimat- Człowiek- Środowisko – Śląski Kalendarz Ekologiczny – program edukacji ekologicznej w 2012 r.”;
- Przygotowywanie i złożenie wniosku o dofinansowanie do WFOŚiGW w Katowicach „ZIELONY MEM czyli memetyka w edukacji ekologicznej” – przyznane środki: 3 900,00 zł.;
- Przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie do WFOŚiGW w Katowicach „Edukacja ekologiczna Śląskiego Ogródu Botanicznego w roku 2012-2013 na terenie Województwa Śląskiego – programy edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży” – przyznane środki: 33 546,00 zł

- Zorganizowanie zajęć dla 12 studentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska w ramach ich kursu pedagogicznego.
- Realizacja programu „Klimat- Człowiek- Środowisko – Śląski Kalendarz Ekologiczny – program edukacji ekologicznej w 2012 r.”

W ramach programu dotąd zrealizowano 128 warsztatów przyrodniczych dla dzieci, młodzieży i dorosłych (łącznie dla 3247 uczestników), 15 wykładów popularnonaukowych dla dzieci i młodzieży (łącznie dla 868 uczniów), 10 wykładów inauguracyjnych dla młodzieży i osób dorosłych (łącznie dla 290 osób), 10 seminariów dla osób dorosłych (łącznie dla 339 osób), 78 warsztatów manualno-przyrodniczych dla dzieci i młodzieży (łącznie dla 2435 osób), 50 warsztatów przyrodniczych dla dzieci i młodzieży (łącznie dla 812 osób).

- Promocja Śląskiego Ogrodu Botanicznego w mediach:

Śląski Ogród Botaniczny współpracuje z następującymi mediami:

Telewizja

Telewizja Katowice red. Beata Smaga-Seyboth (Blżej Natury)

Telewizja Katowice red. Marta Janota (Aktualności)

Telewizja Katowice red. Jacek Stefaniak

Telewizja TVS Silesia red. Aleksander Gortat

Telewizja MikoTv – red. Janusz Ćmiel

Raciborska Telewizja Kablowa red. Sabina Mostek

Radio

Radio Katowice (Katowice) red. Jadwiga Woźnikowska, red. Wojciech Skowroński

Radio Express (Tychy) red. Tadeusz Piątkowski

Radio eM (Katowice) red. Maciej Gramatyka

Radio Vanessa red. Łukasz Pak

Radio Egida

Prasa

Gazeta Wyborcza red. Anna Stańczak-Głogowska (Śląskie Mamy)

Gazeta Wyborcza red. Marcin Czyżewski (Zielone Strony)

Dziennik Zachodni red. Damian Hatko, red. Maria Olecha, red. Michał Wroński

Gazeta Mikołowska red. Bogdan Prejs

Gazeta Łaziska red. Małgorzata Strzelczyk

Gazeta Orzeska red. Izabela Więclawska

Wicie red. Iwona Spychała-Długosz

Gazeta iRG red. Łukasz Grzesiak

Górnośląski Tygodnik Regionalny Echo red. Renata Botor

Twoje Tychy red. Ewa Strzoda

Miesięcznik Społeczno-Kulturalny „Śląsk” red. Jolanta Karmańska

Goniec Górnośląski red. Irena Kiziniewicz

Kurier Chicago red. Stanisława Warmbrand

Gość Niedzielny red. Joanna Gąsior
Nowa Gazeta Śląska
Zielona Liga red. Anna Tarkowska
Kurier Radzionkowski red. Jarosław Wroński
Głos Radzionkowa red. Grzegorz Bylica

Serwisy internetowe:

www.mojmikolow.pl redakcja@mojmikolow.pl
www.notkizokolicy.pl redakcja@notkizokolicy.pl
www.mikolow.naszemiasto.pl
www.mikolow.pl redakcja@naszmikolow.pl
www.mikolowski.pl redakcja@mikolowski.pl
www.tychy.pl e.strzoda@twojetychy.pl
www.wiadomosci24.pl – red. Adam Podgórski
www.ngo.pl redakcja@portal.ngo.pl red. Marek Władyka
www.fiko-miko.pl, redakcja@fiko-miko.pl
www.laziska.com.pl redakcja@laziska.com.pl
www.orzesze.net.pl redakcja@orzesze.net.pl
www.slaskie.pl tomasz.zak@slaskie.pl
www.insilesia.pl redakcja@insilesia.pl
www.ekonews.com.pl redakcja@ekonews.com.pl
www.ekologia.pl redakcja@ekologia.pl
www.ulicaekologiczna.pl redakcja@ulicaekologiczna.pl red. Olga Szkolnicka
www.zielonalekcja.pl redakcja@zielonalekcja.pl red. Emilia Seweryn
www.silesiakultura.pl
www.gdzieco.pl

Organizacje:

Uniwersytet Śląski, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska p. Maria Palowska
Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk o Ziemi
Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Mikołowie p. Bernadeta Pieter
RDOŚ Katowice – rzecznik prasowy Małgorzata Zielonka
WFOŚiGW Katowice – rzecznik prasowy Piotr Biernat
WFOŚiGW Katowice – Aleksandra Radzikowska

Między innymi w 2012 roku ukazały się artykuły:

Tytuł artykułu	Data publikacji	Tytuł czasopisma/serwisu internetowego
Co się będzie działo w Śląskim Ogrodzie Botanicznym w 2012 roku?	styczeń	Dziennik Zachodni
Czas na święto w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	styczeń	Dziennik Zachodni

Śląski Ogród Botaniczny zaprasza na święto	styczeń	iRG
Przeniosą wrzosowiska z lotniska w Pyrzowicach	styczeń	Dziennik Zachodni
Twarze Mikołowa - Bogdan Ogrodnik wicedyrektor ds. Naukowych ŚOB	styczeń	Dziennik Zachodni
Będzie nowy pas startowy w Pyrzowicach - przenoszenie wrzosowisk, mszarów.	styczeń	Gazeta Wyborcza
Edukacja z mikroskopem	luty	Dziennik Zachodni
Śląski Ogród Botaniczny zaprasza	luty	Gazeta Orzeska
Edukacja w ogrodzie	luty	Gazeta Mikołowska
Święto, kiermasz i seminaria	luty	Dziennik Zachodni
Bajanie i majsterkowanie w Ogrodzie	marzec	Gazeta Wyborcza
Od święta do święta	marzec	Gazeta Mikołowska
Śląski Ogród Botaniczny szykuje kolekcję... starych odmian jabłoni	marzec	mikolow.naszemiasto.pl
Na Sośniej Górze znaleźliśmy już wiosnę	marzec	Dziennik Zachodni
Końskie kopyto zakwitło już w Mikołowie	marzec	Dziennik Zachodni
W Śląskim Ogrodzie Botanicznym w Mikołowie odbywa się kiermasz ekologiczny	marzec	mikolow.naszemiasto.pl
Ekologiczna Sośnia Góra	marzec	Dziennik Zachodni
Tajemniczy ogród	marzec	Nasza Gazeta
Ocalmy jabłonie naszych dziadków - wywiad z Martą Jańczak	marzec	Gazeta Mikołowska
Zielona Arka - Zostań wolontariuszem w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	kwiecień	Gazeta Mikołowska
Śląski Ogród Botaniczny zaprasza na Dzień Ziemi	kwiecień	Informator Sołecki
Marzanna popłynęła - obchody Światowego Dnia Wody	kwiecień	Gazeta Mikołowska
Botanik szuka 18 wolontariuszy	kwiecień	Dziennik Zachodni
W obronie środowiska - Dzień Ziemi w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	kwiecień	Gazeta Mikołowska
Topienie marzanny, goikowa niedziela i inne atrakcje	kwiecień	iRG
Pamiętajcie ten smak	kwiecień	Dziennik Zachodni
Dni Ziemi na Sośniej Górze - ŚOB zaprasza na warsztaty ekologiczne	kwiecień	Dziennik Zachodni
Dzień Ziemi w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	kwiecień	Wicie
Dzień Ziemi w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	kwiecień	Notki z Okolicy
Fajnie jest być biedronką	kwiecień	Gazeta Wyborcza
Młodzież z Zespołu Szkół z Gliwic w warsztatach w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	kwiecień	gliwice.naszemiasto.pl
Śląski Ogród Botaniczny edukuje najlepiej w Polsce	maj	Nasza Gazeta
Zdrowe Jagódki w Śląski Ogrodzie Botanicznym	maj	Gazeta Orzeska
Sucha rzeka w Mokrem	maj	Gość Niedzielny
Niech no tylko zakwitną kosztele	maj	Lady's Club
Chrońmy bioróżnorodność	maj	iRG
Rodzinne spotkania w niesamowitym ogrodzie	maj	Gazeta Wyborcza
Dzień Ziemi w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	maj	Zielona Liga
Chronimy i edukujemy	maj	Gazeta Mikołowska
Zaproszenie na Sośnią Górę - Śląski Kalendarz Ekologiczny	maj	Gazeta Mikołowska

Siemianowice-Cogito w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	czerwiec	siemianowiceslaskie@naszemiasto.pl
Uczniowie z Bełku na Sośniej Górze	czerwiec	iRG
Powiatowy Konkurs Wiedzy Ekologicznej rozstrzygnięty	czerwiec	iRG
Dbajmy o czyźnię - wywiad z Magdaleną Bregin	czerwiec	Gazeta Mikołowska
Dwa święta w Ogrodzie - impreza goni imprezę	czerwiec	Gazeta Mikołowska
ZSP z Ornontowic w Śląskim Ogrodzie Botanicznym	czerwiec	Portal Gminy Ornontowice
Widok na Śląsk	czerwiec	Gazeta Mikołowska
Znów tłumy w botaniku	czerwiec	Dziennik Zachodni
Badacze swojego otoczenia	czerwiec	Wicie
Przyroda, mrówki i przepis na jogurt	lipiec	Gazeta Wyborcza
Szóstoklasiści z Wyr na zajęciach w ogrodzie botanicznym	lipiec	Wicie
Światowy Dzień Ludności - Kolejne święto w ramach Kalendarza Ekologicznego	lipiec	Gazeta Mikołowska
Zielona Arka Śląska	lipiec	Śląsk - Miesięcznik Społeczno-Kulturalny ngo.pl
Ogród Botaniczny w Mikołowie zaprasza Mikołów, Chełm Śląski - Ekologia na warsztatach	lipiec sierpień	Echo Górnego Śląska Tygodnik Regionalny
W ogrodzie tłumy... Sośnia Góra stała się najpopularniejszym miejscem rekreacji...	sierpień	Gazeta Mikołowska
Europejski Ogród - o międzynarodowym projekcie "Hybrid Parks"	sierpień	Gazeta Mikołowska
Najlepsza przestrzeń Publiczna Województwa Śląskiego	sierpień	Gazeta Mikołowska
Pięć dni z przyrodą - Święto Dzikiej Fauny, Flory i Siedlisk Naturalnych	wrzesień	Gazeta Mikołowska
Przyszłość i edukacja - o konferencji międzynarodowej	wrzesień	Gazeta Mikołowska
Warto być pożytecznym - wolontariat - a co to takiego?	wrzesień	Gazeta Mikołowska
Zielony Śląsk	wrzesień	Gazeta Łaziska
Święto dzikiej fauny i flory już jutro na Sośniej Górze	wrzesień	Dziennik Zachodni
Rozmowy i zabawy z naturą w tle	wrzesień	Dziennik Zachodni
Zimowit, wrzosa, jarzębina i tarnina	wrzesień	Dziennik Zachodni
Dzień Zwierząt już trwa na Sośniej Górze	październik	Dziennik Zachodni
Święto Drzewa w Łaziskach	październik	Dziennik Zachodni
Posadzono kolejne drzewa	październik	Gazeta Łaziska
Ogrody św. Franciszka	październik	Gazeta Mikołowska
Chrońmy przyrodę - Zdarzyło się na Sośniej Górze	październik	Gazeta Mikołowska
Zaadoptuj zwierzę!	październik	Gazeta Mikołowska

Rekordowa dynia	ik październik	Dziennik Zachodni
Skąpopręcikowy i ekopazerni	ik październik	Dziennik Zachodni
Chronione rośliny zostaną uratowane	ik październik	iRG
Światowy Dzień Zwierząt	ik październik	Zielona Liga
Świerk starszy od piramid	listopad	Gazeta Mikołowska
Zaproszenie do Śląskiego Ogrodu Botanicznego	listopad	Zielona Liga
Czas zapisany w drzewie	listopad	Zielona Liga
O edukacji prowadzonej przez edukatorów Maję Głowacką i Bogdana Ogrodnika	listopad	Dzikie Życie
Jesteśmy najlepsi - rozstrzygnięcie konkursu na "Najlepszą Przestrzeń..."	grudzień	Gazeta Mikołowska
Franciszkanie na warsztatach	grudzień	Gazeta Mikołowska
Śląski Kalendarz Ekologiczny	grudzień	Zielona Liga
Nowa inicjatywa - grupy wsparcia i rozwoju "Edukatorzy Edukatorom"	grudzień	Gazeta Mikołowska
Na rzecz środowiska - powstaje Śląski Kalendarz Ekologiczny na 2013 rok	grudzień	Gazeta Mikołowska

W ramach wszystkich ww. projektów zrealizowano zajęcia warsztatowe dla następującej liczby grup (dzieci i młodzieży):

- Liczba grup: 542
  - 16 warsztatów wprowadzających do programu „Blżej Ogrodu, bliżej Natury, bliżej Człowieka”
  - 35 warsztatów programu „Blżej Ogrodu, bliżej Natury, bliżej Człowieka”
  - 341 warsztatów programu „Przyrodnicze Spotkania ŚOB”
  - 16 warsztatów programu „Rośliny i Klimat”
  - 50 warsztatów przyrodniczych programu „Klimat-Człowiek-Środowisko – Śląski Kalendarz Ekologiczny”
  - 78 warsztatów manualno-przyrodniczych programu „Klimat-Człowiek-Środowisko – Śląski Kalendarz Ekologiczny”
  - 6 warsztatów edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych w ramach programu „Przyrodnicze spotkania Śląskiego Ogrodu Botanicznego”
- Liczba uczestników: 9722
  - 566 uczestników warsztatów wprowadzających do programu „Blżej Ogrodu, bliżej Natury, bliżej Człowieka”
  - 101 uczestników warsztatów programu „Blżej Ogrodu, bliżej Natury, bliżej Człowieka”
  - 5493 uczestników warsztaty programu „Przyrodnicze Spotkania ŚOB”
  - 244 uczestników warsztatów programu „Rośliny i Klimat”
  - 812 uczestników warsztatów przyrodniczych programu „Klimat-Człowiek-

Środowisko – Śląski Kalendarz Ekologiczny”

- 2435 uczestników warsztatów manualno-przyrodniczych programu „Klimat-Człowiek-Środowisko – Śląski Kalendarz Ekologiczny”
- 71 uczestników warsztatów edukacyjnych dla osób niepełnosprawnych w ramach programu „Przyrodnicze spotkania Śląskiego Ogrodu Botanicznego”

W ramach wszystkich ww. projektów zrealizowano zajęcia warsztatowe dla następującej liczby grup (dorośli):

- Liczba grup: 38
  - 11 warsztatów terenowych odpłatnych
  - 2 warsztaty ornitologiczne (terenowe)
  - 5 warsztatów dla studentów Politechniki Śląskiej
  - 1 warsztat dla studentów Wyższego Seminarium Duchownego oo. Franciszkanów
  - 10 spotkań Grupy Wsparcia i Rozwoju Edukatorów Ekologicznych „Edukatorzy Edukatorom”
  - 6 spotkań warsztatów rozwojowych
  - 3 spotkania Szkoły Eksperymentu Przyrodniczego ŚOB

W ramach wszystkich ww. projektów zrealizowano następującą liczbę seminariów:

- 10 seminariów

W ramach wszystkich ww. projektów zrealizowano następującą liczbę wykładów:

- 25 wykładów dla dzieci i młodzieży
  - 15 wykładów popularnonaukowych
  - 10 wykładów inauguracyjnych

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH

WPN.6500.1.2013.MS.2

Katowice, 20 czerwca 2013 r.

Pan Paweł Kojs
Dyrektor Śląskiego Ogrodu
Botanicznego - Związek Stowarzyszeń
w Mikołowie
ul. Sosnowa 5
43-190 Mikołów

POWIADOMIENIE O ODSZCZEPNIENIU OD SPORZĄDZENIA WYSTĄPIENIA POKONTROLNEGO

Uprzejmie informuję, że podczas kontroli problemowej, przeprowadzonej na podstawie art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.), 5 czerwca 2013r. w Śląskim Ogrodzie Botanicznym – Związek Stowarzyszeń w Mikołowie, ul. Sosnowa 5, 43-190 Mikołów nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień. Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli nr WPN.6500.1.2013.MS.1 z 5 czerwca 2013r.

W związku z powyższym, odstępuję od sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

14.06.13

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Katowicach

[Signature]
mgr Bernard Błaszczuk

Do wiadomości:

WPN aa

[Signature]